

J Med Biochem 34: 351–371, 2015

News from the Society of
Medical Biochemists of Serbia

60 GODINA RAZVOJA I RADA DRUŠTVA MEDICINSKIH BIOHEMIČARA SRBIJE

Prof. dr Nada Majkić-Singh

Društvo medicinskih biohemičara Srbije

U Beogradu je 15. maja 2015. godine u Hotelu Hyatt Regency, svečano obeležena **60-godišnjica Društva medicinskih biohemičara Srbije**, čiji su članovi medicinski i klinički biohemičari koji obavljaju kliničko-biohemijsku laboratorijsku dijagnostiku u zdravstvu Srbije. Šezdeset-godišnjica postojanja i rada Društva medicinskih biohemičara Srbije radno je obeležena 14. i 15. maja održavanjem 11th EFLM Symposium for Balkan Region (Jedanaestog Evropskog Simpozijum za Balkanski region) pod nazivom **Laboratory Medicine Specialist Focuses on the Patients Well-being** (»Laboratorijski medicinski specijalista posvećen dobrobiti pacijenata«) u organizaciji Društva medicinskih biohemičara Srbije (DMBS) i Farmaceutskog fakulteta Univerziteta u Beogradu.

Simpozijum je održan pod pokroviteljstvom Međunarodne federacije za kliničku hemiju i laboratorijsku medicinu – IFCC (*International Federation of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine*), Evropske federacije za kliničku hemiju i laboratorijsku medicinu – EFLM (*European Federation of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine*) i Balkanske kliničko laboratorijske federacije – BCLF (*Balkan Clinical Laboratory Federation*), kao i Ministarstva prosvete i nauke i Ministarstva zdravlja Republike Srbije.

U toku Simpozijuma koji obrađuje temu »Laboratorijski medicinski specijalista posvećen dobrobiti pacijenata« razmatrano je sledeće od značaja za laboratorijsku medicinu: položaj i uloga laboratorijskog stručnjaka u Evropi i kod nas, obrazovanje i primena zajedničkog okvira edukacije ovog stručnjaka u Evropi i kod nas, zajedničke vrednosti koje dele zdravstveni radnici, položaj laboratorijske medicine u EU, potreba i primena kontinuirane edukacije ovih stručnjaka. Takođe je razmatrana potreba i značaj akreditacije laboratorija u Evropi i kod nas. Zatim su obrađeni veoma značajani segmenti laboratorijskog

rada poznati kao pre-analitička i post-analitička faza rada uz primenu indikatora kvaliteta radi procene valjanosti laboratorijskih rezultata. Na Simpozijumu su svoja iskustva razmenili domaći stručnjaci (N. Majkić-Singh, Z. Šumarac, T. Vodnik) i njihove kolege iz Francuske, Velike Britanije, Italije, Holandije i Hrvatske (M. Panteghini, S. Zerah, G. Wieringa, I. Watson, W. Oosterhuis, E. Topić, W. Huisman, A-M. Šimundić, M. Plebani), a učesnici su bili osim domaćih stručnjaka i kolege iz svih balkanskih zemalja. U okviru Simpozijuma studenti Farmaceutskog fakulteta Univerziteta u Beogradu imali su priliku da sa svojim starijim kolegama ravnopravno diskutuju o položaju laboratorijskog stručnjaka kod nas i u svetu. Prisustvovalo je više od 300 učesnika. U toku Simpozijuma održana je izložba medicinske opreme i potrošnog laboratorijskog materijala.

Nakon završetka Simpozijuma održana je **proslava 60 godina rada i postojanja Društva medicinskih biohemičara Srbije**. Proslavi su prisustvovali brojni domaći i strani zvaničnici. O radu i aktivnostima Društva u ovom periodu govorila je **Prof. dr Nada Majkić-Singh**, a o knjizi »Srpska medicinska biohemija u 21 veku – posle 70 godina« **Primarius dr sc Zorica Šumarac**, predsednik Društva. Najznačajnije ličnosti, članovi Počasnog odbora pozdravili su učesnike proslave i čestitali Društvu godišnjicu i to prvenstveno **Nj.K.V. Princeza Katarina**, a u ime Svetske i Evropske Federacije, **Profesor Maurizio Ferrari**, predsednik International Federation of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine (IFCC) i **Profesor Mauro Panteghini**, predsednik European Federation of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine (EFLM), u ime Ministarstva zdravlja **Dr Dejan Kostić**, pomoćnik ministra zdravlja, a u ime Farmaceutskog i Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu dekani **Prof. dr Zorica Vujić** i **Akademik Prof. dr Nebojša M. Lalić**, i u ime Komore biohemičara Srbije **Prim. mr sc. Slavica Cimbaljević**, direktor Komore.

Čestitke povodom 60-godišnjice DMBS uputio je Prof. Bogdan Solnica u ime Polish Society of Laboratory Diagnostics.

Povodom 60-godišnjice Društvo je dodelilo **Počasnu Diplomu (Honorary Diploma) dr Simone Zerah i Prof. dr Nadi Majkić-Singh, Povelje IFCC-u i EFLM**, kao i veći broj **Diploma i Zahvalnica** stručnjacima i institucijama koji su značajno doprineli razvoju Društva.

Nezavisno od navedenih datuma koji su uzeti kao odrednica formiranja Društva medicinskih biohemičara Jugoslavije (danas Srbije), treba istaći da srpski medicinski biohemičari imaju mnogo dužu tradiciju praktikovanja ove dijagnostičke grane što je opisano u monografiji čiji je naziv simbolično uzet kao SRPSKA MEDICINSKA BIOHEMIJA U 21. VEKU – 70 GODINA POSLE (autora N. Majkić-Singh i saradnika), koja je promovisana tokom proslave.

DMBS je član Međunarodne federacije za kliničku hemiju (*International Federation of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine – IFCC*), koja je međunarodna organizacija za područje kliničke hemije (kod nas poznate kao medicinska biohemija), Evropske federacije za kliničku hemiju i laboratorijsku medicinu (*European Federation of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine – EFLM*), kao i Balkanske federacije za laboratorijsku medicinu (*Balkan Clinical Laboratory Federation – BCLF*).

Tokom proteklih godina Društvo je doživljavalo niz transformacija kako u pogledu organizacije tako i u odnosu na naziv. Danas je Društvo medicinskih biohemičara Srbije (DMBS) društvena, dobrovoljna, samostalna i stručna organizacija medicinskih biohemičara Srbije koja ima za cilj da radi na unapređenju zdravstvene zaštite stanovništva u oblasti kliničko-biohemiske laboratorijske dijagnostike primenom savremenih dostignuća medicinskih i drugih srodnih nauka, kao i da utiče na razvoj naučnog rada i unapređenja sistema zdravstvene zaštite i organizacije u svojoj oblasti u zdravstvenoj zaštiti u Republici Srbiji. Područje delatnosti DMBS je na celoj teritoriji Republike Srbije. Naziv organizacije je DRUŠTVO MEDICINSKIH BIOHEMIČARA SRBIJE (DMBS). Za veze sa inostranstvom utvrđen je naziv na engleskom jeziku: SOCIETY OF MEDICAL BIOCHEMISTS OF SERBIA. DMBS je registrovano kao stručna i naučna organizacija i u Ministarstvu nauke Republike Srbije.

Zabeleženo je da su prva hemijska ispitivanja kod nas obavljana u 18. veku u apotekama. Prvu knjigu na srpskom jeziku koja se odnosila na problematiku laboratorijske dijagnostike, pod nazivom »Kvalitativna analiza mokraće«, napisao je 1877. godine magistar farmacije dr Jovan Đurić. Do organizovanog visokoškolskog obrazovanja u našoj zemlji laboratorijski stručnjaci su se uglavnom školovali na Farmaceutskim fakultetima u Francuskoj. Iz ovog razloga kasnije uvedena univerzitetska edukacija laboratorij-

skih stručnjaka u Jugoslaviji bila je u prvom redu vezana za Farmaceutske fakultete. Naime, već su prvi planovi ovih fakulteta sadržali predmet fiziološka hemija, odnosno hemijsko-bioološke analize mokraće, krvi, izmeta i dr., da bi kasnije bio uveden predmet medicinska biohemija sa vežbanjima (*sinonim za kliničku hemiju*). Stručnjaci koji su u dužem periodu radili u kliničko-biohemiskim laboratorijama školovali su se po zajedničkom programu na Farmaceutskom fakultetu, koji je obrazovao stručnjake za potrebe apoteka i farmaceutske industrije. Danas se na ovom fakultetu izvodi petogodišnje obrazovanje medicinskih biohemičara (*magistar farmacije–medicinski biohemičar*) nezavisno od opšteg profila studija (*magistar farmacije*).

Podaci vezani za razvoj medicinske biohemije na našim prostorima sežu još dublje u prošlost. Pred kraj druge polovine 11. veka Srbi su počeli da stvaraju svoju nacionalnu kulturu i taj proces je otpočeo u manastiru Studenica, a kasnije u srpskom manastiru Hilandaru u Sv. Gori. U tom periodu Srbi uvode i savremenu evropsku medicinu, koja se razvijala pod uticajem italo-francuskih medicinskih škola Salerna i Monpeljea. Taj uspon se oseća od 13. veka i trajeće sve do kraja 15. veka, kada je srpska srednjovekovna medicina doživela vrhunac. U ovom periodu na srpski jezik biće prevedeni i spisi najuglednijih autora pomenutih škola. Sredinom 16. veka nastaje *Hilandarski medicinski kodeks* koji predstavlja najbogatiji izvor za proučavanje terminologije srpske srednjovekovne medicine. Između ostalog ovaj kodeks sadrži i spise o dijagnostici oboljenja prema promenama u mokraći. Ovo je dosta opširan spis u kome se nalaze teoretska gledišta o mokraći i njenim promenama, kao i praktična uputstva za njeno korišćenje u dijagnostičke svrhe.

Navedeno pokazuje da se počeci razvoja srpske laboratorijske dijagnostike poklapaju sa razvojem iste medicinske grane u svetu. Intenzivniji razvoj otpočinje u 19. veku i početkom 20. veka. Između dva svetska rata u nas je zabeležen rad brojnih kliničkih laboratoriјa. U ovim laboratoriјama radili su uglavnom lekari sa laborantima, ređe farmaceuti i hemičari. Svi su oni bili bez neke posebne specijalizacije i većinom samouki. U to vreme je jedino u kliničkim laboratoriјama većih vojnih bolnica bilo nekoliko farmaceuta medicinskih biohemičara koji su posle završenih studija farmacije, kao vojni stipendisti, poslati u Francusku na usavršavanje iz kliničke hemije. Smatra se da je prvi naš medicinski biohemičar koji je studirao i u pravom smislu specijalizirao kliničku hemiju bio Miloš Jančić, koji je kasnije izrazito uticao na razvoj medicinske biohemije u našoj zemlji. On je vodio biohemisku laboratoriјu u Vojno-Higijenskom institutu (U to vreme Glavna Vojna bolnica u Beogradu). Kroz ovu laboratoriјu je prošao znatan broj farmaceuta i lekara na odsluženju vojnog roka, koji su kod Miloša Jančića stekli solidna praktična znanja iz kliničke hemije. Tre-

ba pomenuti Stevana Lukića, Vojislava Marjanovića, Jovana Tucakova, Pavla Trpinca, Aleksandra Sabovljeva i dr.

Posle Drugog svetskog rata organizacija laboratorijske službe postaje zakonski uslov za početak rada i otvaranje zdravstvene ustanove. Tako danas sve zdravstvene ustanove u svom sastavu imaju organizovanu kliničko-biohemijsku laboratorijsku službu. Na taj način u posleratnom periodu dolazi do formiranja brojnih laboratorija različitih nivoa, tehničke i kadrovske osposobljenosti.

Sekcija za medicinsku biohemiju pri Farmaceutskom društvu Srbije organizovana je daleke 1951. godine. Ovo ukazuje da je razvoj medicinske biohemije na našim prostorima tekan paralelno sa svetskim razvojem ove discipline. Naime, Međunarodna federacija za kliničku hemiju (IFCC) organizovana je 1952. godine. Odmah posle Drugog svetskog rata i naši medicinski biohemičari počinju da se okupljaju u svojim stručnim udruženjima. Još pre 1950. godine u Farmaceutskom društvu Srbije sastajali su se laboratorijski stručnjaci, od koji su naročito bili aktivni prof. dr Aleksandar Damanski za bromatologiju, prof. dr Momčilo Mokranjac za toksikologiju i docent dr Pavle Trpinac za biohemiju. Na sednici Upravnog odbora Udruženja farmaceuta NR Srbije, održanoj 22. decembra 1950. godine, pokrenuto je pitanje osnivanja sekcije koja bi okupljala laboratorijske stručnjake. *Sekcija za sanitarnu hemiju*, koja je objedinjavala sva tri profila laboratorijskih stručnjaka i to medicinske biohemičare, sanitarne hemičare i toksikologe, osnovana je 1. januara 1951. godine. U rukvodstvu ove sekcije bili su prof. dr Pavle Trpinac i mr ph. Ljubomir Purač kao predstavnici medicinskih biohemičara Srbije. Kasnije je ova sekcija prerasla u *Sekciju za medicinsku biohemiju*, čiji je prvi predsednik bio prof. dr Pavle Trpinac. Sekcije za medicinsku biohemiju pri Farmaceutskim društвима u drugim republikama formirane su kasnije. Članovi ovih sekcija aktivno su radili kako u svojim matičnim Farmaceutskim društвима, tako i u kasnije formiranom *Društvu medicinskih biohemičara Jugoslavije* (DMBJ).

Često se smatra da je medicinska biohemija relativno mlada disciplina, s obzirom na to da je svoj nagli razvoj doživela tek nakon Drugog svetskog rata. Ovo se vezuje i za činjenicu da su se prva naučna društva i časopisi vezani za ovu oblast pojavili tek posle 1940. godine. Nakon osnivanja nacionalnih društava kliničkih hemičara, profesor E. J. King iz Royal Postgraduate Medical School iz Londona, pokrenuo je 1952. godine inicijativu udruživanja nacionalnih asocijacija kliničkih biohemičara, koja je bila pod nadzorom Internacionalne unije za čistu i primenjenu hemiju (IUPAC). Godinu dana kasnije (1953. godine) u Stokholmu, naziv novoformirane asocijacije promenjen je u *International Federation of Clinical Chemistry*, što je zvanično i prihvaćeno 25. septembra 1954. godine u toku Prvog međunar-

dnog kongresa iz ove oblasti u Amsterdamu (pod nazivom *International Congress of Clinical Chemistry*). Prvi predsednik Federacije bio je Earl J. King.

Na šestom plenumu Saveza farmaceutskih društava Jugoslavije (SFDJ), koji je održan 15. maja 1955. godine u Splitu, doneta je odluka o osnivanju *Sekcije za medicinsku biohemiju u SFDJ*. Sekcija za medicinsku biohemiju SFDJ preimenovana je u *Društvo za medicinsku biohemiju u SFDJ, na osnovu odluke XVI plenuma SFDJ*, koji je održan 15. maja 1965. godine u Banjaluci. Shodno navedenom, na osnovu odluke DMBJ donete 6. aprila 1995. godine, na temelju istorijskih podataka, **15. maj** je ustanovljen kao **Dan Društva medicinskih biohemičara Jugoslavije**. Od samog formiranja Međunarodne federacije kliničkih hemičara (IFCC) pri UPAC-u, medicinski biohemičari iz naše zemlje aktivno su radili na učlanjivanju u ovu organizaciju. Značajnu ulogu u svim aktivnostima imale su prof. dr Marijana Fišer-Herman i primarius Tatjana Plečaš-Drljača, koja je ujedno bila i prvi predsednik DMBJ i to u dva mandatna perioda od 13. 3. 1965. do 1973. godine. Za vreme njenog mandata, maja 1971. godine, DMBJ je postalo 28. članica IFCC-a. Ovu značajnu vest Tatjana Plečaš-Drljača saopštila je pozdravljajući učesnike III kongresa DMBJ, koji se 1971. godine održavao na Bledu.

U periodu od 1988. godine pa sve do 2012. godine predsednik DMBJ, odnosno DMBS bila je prof. dr Nada Majkić-Singh, sadašnji izvršni direktor Društva medicinskih biohemičara Srbije.

Cilj DMBS se sastoji u okupljanju medicinskih biohemičara radi unapređivanja i razvijanja svih grana medicinske biohemije u zdravstvenoj delatnosti. Zadaci Društva se sastoje u ujednačavanju standarda rada u kliničko-biohemijskim laboratorijama, edukaciji medicinskih biohemičara na svim nivoima obrazovanja, podsticanju naučno-istraživačkog rada, utvrđivanju normativa rada i sprovođenju, primene i poštovanja kodeksa etike zdravstvenih radnika. Utvrđene standarde u oblasti medicinske biohemije DMBS predlaže odgovarajućim institucijama Republike Srbije. Zadatak Društva je da omogućuje razmenu iskustava svojih članova sa članovima srodnih organizacija u zemlji i inostranstvu.

Društvo medicinskih biohemičara Srbije redovno održava Kongrese, Biohemiske dane, seminare, Novine u laboratorijskoj medicini a za potrebe kontinuirane medicinske edukacije i inovacije znanja svojih članova. Tako je do sada održano ukupno 19 kongresa i 20 seminara iz oblasti kontinuirane medicinske edukacije. Kao član Balkan Clinical Laboratory Federation (BCLF), Društvo je organizovalo tri kongresa BCLF: Četvrti kongres u Budvi 1996. godine, Jedanaesti kongres 2003. godine u Beogradu i Dvadeseti kongres 2012. godine, takođe u Beogradu. DMBS svake godine organizuje međunarodni simpoz-

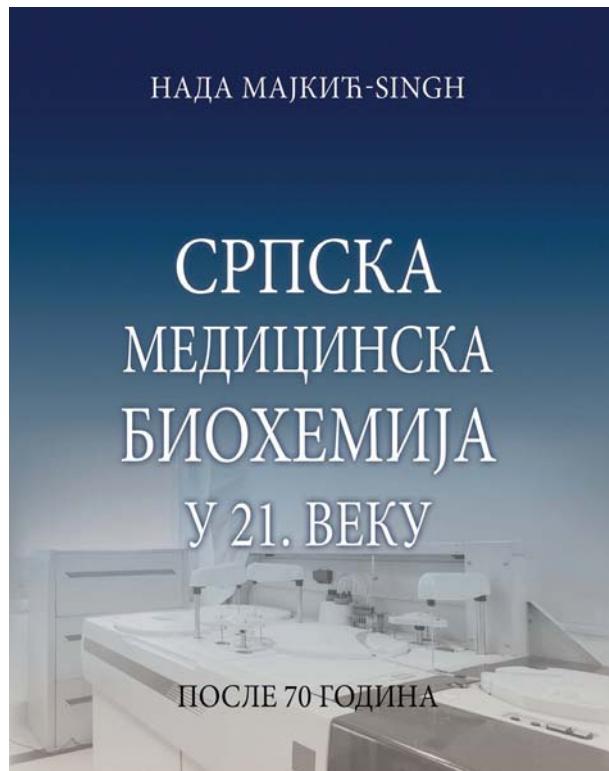
ijum pod nazivom »EFLM Symposium for Balkan Region« iz aktuelne problematike značajne za unapređenje struke zajedno sa EFLM pod pokroviteljstvom IFCC i BCLF. Do sada je DMBS organizovao jedanaest EFLM simpozijuma.

DMBS izdaje stalne i povremene publikacije radi informisanja medicinskih biohemičara u zemlji i inostranstvu o stručnim i naučnim dostignućima u oblasti medicinske biohemije. Sadržaj povremenih publikacija utvrđuje Izvršni odbor DMBS na predlog Komiteta za izdavačku delatnost. Društvo izdaje časopis »*Journal of Medical Biochemistry*«. Naučno-stručna aktivnost Društva radi informisanja članstva i šire društvene zajednice redovno se objavljuje preko sajta Društva www.dmbj.org.rs

U okviru Društva medicinskih biohemičara Srbije funkcionišu dva Fonda »Profesor Ivan Berkeš« i »Magistra Milica Marković«. Ceneći delo svog učitelja i eminentnog stručnjaka prof. dr Ivana Berkeša, Društvo medicinskih biohemičara Jugoslavije i Farmaceutski fakultet Univerziteta iz Beograda, formirali su 1997. godine **Naučni fond »Profesor Ivan Berkeš«** i ustanovili »**Godišnju naučnu konferenciju**« koju posvećuju životu i delu profesora Ivana Berkeša. Naučni fond je formiran na predlog prof. dr Nade Majkić-Singh, koja je i dugogodišnji organizator Godišnjih naučnih konferencija. U okviru fonda izlažu se rezultati magistarskih i doktorskih disertacija članova Društva i dodeljuju se novčane nagrade i diplome najboljim studentima Farmaceutskog Fakulteta.

Ceneći izuzetan i nezaboravan doprinos stručnom unapređenju medicinske biohemije, Društvo medicinskih biohemičara Srbije je, na inicijativu njenih najbližih saradnika i prijatelja, 2012. godine osnovalo **Fond »Magistra Milica Marković«**, u znak sećanja na magistru Milicu Marković, veliku, među najboljim srpskim magistrima biohemije, vanvremen-skog biohemičara i istražnog pregaoca praktične kliničke biohemije. Fond je uspostavio godišnju namensku nagradu »**Magistra Milica Marković**« koja se dodeljuje kliničkim biohemičarima/laboratorijsama za unapređenje tehnoloških i organizacionih principa rada kliničkih laboratorijsa, za visokoprofesionalno angažovanje pojedinca ili tima na planu rada i organizacije laboratorijske službe u cilju poboljšanja kvaliteta laboratorijskih usluga, za promociju struke prema preporukama magistre Milice Marković.

Treba istaći da radi ostvarivanja svojih ciljeva u odnosu na stručne i naučne aktivnosti Društvo medicinskih biohemičara Srbije sarađuje sa brojnim organizacijama i institucijama i to u prvom redu sa Ministarstvima zdravlja i nauke, Farmaceutskim i Medicinskim fakultetima, Komorom biohemičara Srbije, strukovnim udruženjima, firmama koje se bave dijagnostičkim sredstvima i drugim organizacijama. Ovde se posebno ističe saradnja sa studentima medicinske biohemije preko »**Tima medicinskih biohemičara**«

Monografija autora N. Majkić-Singh: Srpska medicinska biohemija u 21. veku – posle 70 godina

koji deluju na Farmaceutskom fakultetu u Beogradu, na koji način se iskazuje posebna briga za podmladak medicinske biohemije.

Proslavu 60-godišnjice razvoja i rada obeležila je naročito monografija pod nazivom SRPSKA MEDICINSKA BIOHEMIJA U 21. VECU – 70 GODINA POSLE koja doprinosi kontinuitetu monografiji »RAZVOJ MEDICINSKE BIOHEMIJE U JUGOSLAVIJI« (autora N. Majkić-Singh, J. Đurđević i J. Kavarić, DMBJ, 1998.) u kojoj je detaljno opisan razvoj struke medicinske biohemije do 1995. godine.

Nova monografija SRPSKA MEDICINSKA BIOHEMIJA U 21. VECU – 70 GODINA POSLE sadrži sledeća poglavija:

PREDGOVOR/FOREWORD

1. UVOD
2. SAVREMENA EDUKACIJA MEDICINSKIH BIOHEMIČARA
3. DRUŠTVO MEDICINSKIH BIOHEMIČARA SRBIJE
 - 3.1. Nastanak i razvoj
 - 3.2. Organizacija Društva medicinskih biohemičara Srbije
 - 3.3. Međunarodne aktivnosti
 - 3.4. Kongresi Društva medicinskih biohemičara Srbije

- 3.5. EFLM Simpozijumi za region Balkana
- 3.6. Kongresi Balkanske kliničko laboratorijske federacije
- 3.7. Edukativni seminari
- 3.8. Biohemski dani
- 3.9. Novine u laboratorijskoj medicini
- 3.10. Izdavačka delatnost
 - 3.10.1. Journal of Medical Biochemistry
 - 3.10.2. Druga izdavačka delatnost
- 3.11. Naučni fond »Profesor Ivan Berkeš«
- 3.12. Fond »Magistra Milica Marković«
- 3.13. Strani predavači u periodu 1992–2015.
- 3.14. Domaći predavači u periodu 1992–2015.
- 4. STRUČNO-METODOLOŠKA AKTIVNOST DRUŠTVA
- 5. STRUČNE AKTIVNOSTI U PROMOCIJI VAŽNOSTI PREANALITIČKE FAZE LABORATORIJSKOG RADA
- 6. UNAPREĐENJE KVALITETA STRUČNOG RADA I AKREDITACIJE MEDICINSKIX LABORATORIJA
 - 6.1. Saradnja sa Društvom za sertifikaciju i nadzor sistema kvaliteta – JUQS
 - 6.2. Saradnja sa Akreditacionim telom Srbije
 - 6.3. Komitet za akreditaciju Društva medicinskih biohemičara Srbije
 - 6.4. Saradnja sa FQCE – Fondacija za kulturu kvaliteta i izvrsnosti
 - 6.5. Saradnja sa Agencijom za akreditaciju zdravstvenih ustanova
 - 6.6. Saradnja sa Institutom za standardizaciju Srbije – ISS
 - 6.7. Saradnja sa Institutom za javno zdravlje »Dr Milan Jovanović Batut«
 - 6.8. Saradnja sa Jedinstvenim udruženjem Srbije za kvalitet – JUSK
 - 6.9. Saradnja sa EFLM u okviru WG-A/ISO
 - 6.10. Quality in the Spotlight meetings – Antwerpen
 - 6.11. Druge aktivnosti
 - 6.12. Stručni radovi iz oblasti menadžmenta kvalitetom
- 7. KOMORA BIOHEMIČARA SRBIJE
 - 7.1. Nastanak i razvoj
 - 7.2. Članovi Komore – primarijusi

- 7.3. Članovi Komore – magistri nauka
- 7.4. Članovi Komore – doktori nauka
- 8. SARADNJA DRUŠTVA SA TIMOM MEDICINSKIH BIOHEMIČARA
- 9. PRIZNANJA DRUŠTVA MEDICINSKIH BIOHEMIČARA SRBIJE
- 10. SARADNJA DRUŠTVA SA FIRMAMA
- 11. DRUŠTVO MEDICINSKIH BIOHEMIČARA I UMETNICI
- 12. STRUČNA LITERATURA – UDŽBENICI I PRIRUČNICI IZ OBLASTI MEDICINSKE BIOHEMIJE
- 13. BIBLIOGRAFSKI IZVORI

Kao što se iz prikazanog sadržaja vidi u monografiji su nakon kratkog osvrta na istorijski razvoj struke medicinske biohemije u Srbiji (ranije Jugoslaviji), a u svetu razvoja iste u svetu, u prvom redu kroz osnivanje i aktivnosti IFCC, EFLM, BCLF, organizacija čiji je Društvo medicinskih biohemičara član od samog osnivanja, opisane detaljno sve aktivnosti koje je Društvo u predhodnom periodu ostvarivalo. U daljem tekstu opisane su brojne aktivnosti Društva, koje pored ostalih obuhvataju stručno-metodološku, izdavačku (časopis i druga izdanja), edukativnu (organizacija kongresa, naučnih konferencija, simpozijuma seminara itd), saradnju sa podmlatkom (studenti i dr.), organizaciju fondova (Profesor Ivan Berkeš, Magistra Milica Marković), saradnja sa telima IFCC, EFLM, BCLF, itd.

U zaključku se može reći da će obeležavanje 60-godišnjice i promocija monografije tim povodom, poslužiti svim članovima, ali i našim dragim dugogodošnjim saradnicima, kao potsećanje na uspešan razvoj Društva medicinskih biohemičara Srbije u proteklom periodu i biti potsticaj mладима da budu još uspešniji od nas. Tako je monografija ilustrovana brojnim fotografijama, koje govore mnogo više od samog teksta. Iz ovog razloga moto našeg rada i ove monografije su reči našeg nobelovca IVE ANDRIĆA »**Tko čini dobro, od njega se još više dobra očekuje**«.

Ovde se prikazuje jedan broj fotografija koje ilustruju aktivnosti tokom 11th EFLM Symposium for Balkan Region i obeležavanja 60-godišnjice Društva medicinskih biohemičara Srbije.

Predsedavajući simpozijuma: Simone Zérah, Nada Majkić-Singh i Elizabeta Topić

Mauro Panteghini

Gilbert Wieringa

Ian Watson

Svetlana Ignjatović

Wytze Oosterhuis

Willem Huisman

Snežana Jovičić

Branko Pavlović

Ivana Ilić

Bernard Gouget sa studentima

Predavači na 11th EFLM Symposium for Balkan region

Studenti medicinski biohemičari

Učesnici simpozijuma

Studenti medicinski biohemičari sa Nadom Majkić-Singh

Zorica Šumarac

Ana-Maria Šimundić

Nada Majkić-Singh i Elizabeta Topić

Zorica Šumarac i Ana-Maria Šimundić

Svetlana Ignjatović i Jovan Kavarić

Branko Pavlović, Jovana Milosavljević i koleginica

Nj.K.V. Princeza Katarina, Nada Majkić-Singh i Maurizio Ferrari

Nj.K.V. Princeza Katarina i Nada Majkić-Singh

Članovi Počasnog odbora sa Nj.K.V. Princezom Katarinom

Članovi Počasnog odbora sa Nj.K.V. Princezom Katarinom

Nada Majkić-Singh, Nebojša Lalić i Nj.K.V. Princeza Katarina

Članovi Počasnog odbora sa Nj.K.V. Princezom Katarinom

Članovi Počasnog odbora sa Nj.K.V. Princezom Katarinom

Članovi Počasnog odbora sa Nj.K.V. Princezom Katarinom

Nj.K.V. Princeza Katarina, Nada Majkić-Singh i Zorica Šumarac

Infinity Quintet

Zorica Šumarac, predsednik DMBS

Nada Majkić-Singh, predsednik proslave

Predsedavajući proslave: N. Majkić-Singh, Zorica Šumarac, Slavica Cimbaljević i Branko Pavlović

Nj.K.V. Princeza Katarina pozdravlja učesnike proslave 60-godišnjice Društva medicinskih biohemičara Srbije, 15. maj. 2015. godine

Nj.K.V. Princeza Katarina i Nada Majkić-Singh

Maurizio Ferrari, IFCC predsednik pozdravlja skup

Mauro Panteghini, EFLM predsednik pozdravlja skup

Dejan Kostić, pomoćnik ministra zdravlja pozdravlja skup

Zorica Vujić, dekan Farmaceutskog fakulteta pozdravlja skup

Nebojša Lalić, dekan Medicinskog fakulteta pozdravlja skup

Slavica Cimbaljević, direktor KBS pozdravlja skup

Ana-Maria Šimundić, predsednik HDMB pozdravlja skup

Ana-Maria Šimundić i Zorica Šumarac

Nada Majkić-Singh prilikom uručenja Honorary Diplome
Simone Zérah

Maurizio Ferrari i Nada Majkić-Singh

Maurizio Ferrari, Nada Majkić-Singh i Zorica Šumarac pri-
likom uručenja Povelje Društva medicinskih biohemičara
Srbije predsedniku IFCC-a

Mauro Panteghini, Nada Majkić-Singh i Zorica Šumarac pri-
likom uručenja Povelje predsedniku EFLM

Milka Golubović uručuje logo Društva Nadi Majkić-Singh

Nada Majkić-Singh i Zorica Šumarac pri uručenju Počasne diplome

Svetlana Ignjatović i Zorica Šumarac

Nada Majkić-Singh i Zorica Šumarac

Velibor Canić, Zorica Šumarac i Nada Majkić-Singh

Nada Majkić-Singh, Snežana Jovičić i Zorica Šumarac

Janko Pejović, Nada Majkić-Singh i Zorica Šumarac

Zorica Vujić, Nada Majkić-Singh i Zorica Šumarac

Nebojša Lalić, Nada Majkić-Singh i Zorica Šumarac

Miljko Ristić i Zorica Šumarac

Zoran Šegrt, Nada Majkić-Singh i Zorica Šumarac

Desimir Popović, Nada Majkić-Singh i Zorica Šumarac

Ljubomir Šrbac, Nada Majkić-Singh i Zorica Šumarac

Snežana Marković, Nada Majkić-Singh i Zorica Šumarac

Olga Stefanović, Nada Majkić-Singh i Zorica Šumarac

Janko Pejović, Nada Majkić-Singh i Zoran Šegrt

Zorica Šumarac, Goran Granić i Nada Majkić-Singh

Bojana Lugić, Nada Majkić-Singh, Zorica Šumarac i Snežana Jovičić

Tehnički organizacioni komitet: Danijela Mijailović, Suzana Milin, Cica Lazarević, Milanka Petković, Marija Sarić i Daliborka Mijailović

Studenti Farmaceutskog fakulteta – medicinski biohemičari

**Polish Society of
Laboratory Diagnostics**
ul. Konopacka 4
03-428 Warszawa, Poland

www.ptdl.pl

Krakow, April 20th 2015.

EXECUTIVE BOARD

PRESIDENT

Prof. Bogdan Solnica

Department of Diagnostics

Jagiellonian University |Medical College

ul. Kopernika 15a, 31-501 Kraków, Poland

phone +4812 4248365, ext. 117

e-mail: mbsolinic@cyf-kr.edu.pl

VICE PRESIDENTS

Prof. Milena Dąbrowska

Department of Hematological Diagnostics

Medical University Białystok

ul. Waszyngtona 15A, 15-269 Białystok, Poland

phone +4885 7468588

e-mail: mdabrows@umwb.edu.pl

Prof. Grażyna Odrowąż-Sypniewska

Chair and Department of Laboratory Diagnostics

Medical College Bydgoszczy

Nicolaus Copernicus University Toruń

ul. M. Skłodowskiej-Curie 9, 85-094 Bydgoszcz,

Poland

phone +4852 5854490

e-mail odes@cm.umk.pl

SECRETARY

Urszula Rychlik MSc

Department of Analytics & Clinical Biochemistry

Centre of Oncology, Kraków Branch

ul. Garmarska 11, 31-115 Kraków, Poland

phone +4812 4228760

e-mail: z5rychli@cyfronet.pl

TREASURER

Danuta Kozłowska MSc

Diagnostyka Sp. z o. o.

ul. Olszańska 5, 31-513 Kraków, Poland

phone +4812 2950100 ext. 87

e-mail: danuta.kozlowska@diag.pl

Professor Nada Majkic-Singh
Executive Director
of the Society of Medical Biochemists of Serbia

Dear Professor Majkic-Singh,

On behalf of the Polish Society of Laboratory Diagnostics I would like to extend our greetings and congratulations on the occasion of the 60th Anniversary of your Society.

The long history of the Society of Medical Biochemists of Serbia created by many outstanding scientists and laboratory medicine experts was full of valuable activities and important events. Scientific achievements, numerous publications, conferences and symposia have built an impressive contribution of the SMBS in the development and promotion of laboratory medicine in your country and at the international level. Not to be underestimated are the merits of your Society for post-graduate training in the field of medical biochemistry and organization of laboratory diagnostics.

On behalf of the ten years younger Polish Society of Laboratory Diagnostics I wish you with respect and sympathy many competent and enthusiastic members, and further achievements.

Sincerely yours,

Bogdan Solnica MD, PhD
Jagiellonian University Professor
President of the Executive Board
of the Polish Society of Laboratory Diagnostics